

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради ЗУІ
протокол №2 від 30 березня 2021 р.
Голова Вченої ради, ректор ЗУІ
_____Черничко С.С.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими Вченою радою,
протокол №2 від 31.03.2022 р.

Уведено в дію наказом ректора
№42-Вн від 31.03.2022 р.
Ректор _____Черничко С.С.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«БІОЛОГІЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Другий (магістерський)</u>
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Магістр</u>
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>09 Біологія</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>091 Біологія</u>

ЗМІСТ

1.	Преамбула	3
2.	Загальні відомості	4
3.	Профіль освітньої програми	6
4.	Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність	14
5.	Форми атестації здобувачів вищої освіти	17
6.	Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	18
7.	Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань	19
8.	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма вищої освіти	20
9.	Додатки	21

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Біологія» для підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Біологія» розроблено проектною групою кафедри біології та хімії у складі:

1. **СІКУРА АНІТА ЙОСИПІВНА**, гарант освітньої програми, кандидат біологічних наук, професор, професор біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, керівник проектної групи.
2. **ПРОТОПОПОВА ВІРА ВІКТОРІВНА**, доктор біологічних наук, професор кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
3. **НАДЬ БЕЙЛА БЕЙЛОВИЧ**, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
4. **КОГУТ ЕРЖЕБЕТ ІМРІЙВНА**, завідувач кафедри біології та хімії, доктор філософії (PhD) з галузі «Біологія», доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
5. **АНДРИК ЄВА ЙОЖЕФІВНА**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
6. **ФЕРКІ ЮЛАННА**, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Залучені зовнішні стейкхолдери, роботодавці:

1. **МЕХЕД ОЛЬГА БОРИСІВНА**, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
2. **МАТІЄГА ОЛЬГА ОМЕЛЬЯНІВНА**, кандидат сільськогосподарських наук, в.о. директора Закарпатської державної сільськогосподарської дослідної станції Національної академії аграрних наук України.
3. **ВОЛОЩУК МИКОЛА ІВАНОВИЧ**, кандидат біологічних наук, завідувач ботанічної лабораторії Карпатського біосферного заповідника.

Гарант освітньої програми

А.Й. Сікура

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Освітньо-професійна програма (ОПП) розроблена відповідно до Законів України «[Про освіту](#)», «[Про вищу освіту](#)», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519) «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі «[Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти](#)», затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 та [Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ференца Ракоці II](#); Наказів МОН України № 506 від 12.05.2016 р. «[Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта \(за предметними спеціальностями\)»](#)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів».

Для визначення професійних видів робіт випускників другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 091 Біологія були використані національні ([Класифікатор видів економічної діяльності за КВЕД-2010](#), [Класифікатор професій ДК 003:2010](#)) класифікатори.

Під час розроблення ОПП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проєкту Європейського Союзу «[Tuning Educational Structures in Europe](#)» та [Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти \(ESG\)](#).

ОПП «Біологія» розроблено групою забезпечення кафедри біології та хімії закладу вищої освіти «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II».

До розроблення ОПП залучені науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники кафедри біології та хімії, які забезпечують освітній процес за означеною спеціальністю, а також зовнішні стейкхолдери, роботодавці.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- терміни навчання та обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- компетентності випускника відповідного ступеня вищої освіти (інтегральна, загальні та спеціальні);
- перелік освітніх компонентів, їхню логічну послідовність;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- придатність випускників відповідного ступеня вищої освіти до працевлаштування та подальшого навчання;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітня програма *використовується під час:*

- акредитації освітньої програми та інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма *використовується для:*

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації магістрантів за спеціальністю 091 Біологія.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II;
- викладачі Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, які здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю 091 Біологія;
- атестаційна комісія;
- приймальна комісія Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, абітурієнти.

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1-Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II кафедра біології та хімії
Ступінь вищої освіти	Магістр
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Форми навчання	Очна (денна), Заочна (дистанційна) інституційна
Освітня кваліфікація	Магістр з біології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 091 Біологія Освітня програма – «Біологія»
Професійна кваліфікація	Професіонал з біології
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС; Термін навчання 1 рік, 10 місяців
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України - 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл, EQF - LLL - 7 рівень
Наявність акредитації	Акредитація до 2024 р.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста, магістра
Мова(и) викладання	Українська, угорська
Термін дії освітньої програми	1 навчальний рік до чергової акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdiily/kafedri/kafedra-biologii/
2 - Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми є забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки майбутніх фахівців-біологів для набуття здатності виконувати професійні завдання та обов'язки в галузі сучасної біології.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 09 Біологія Спеціальність – 091 Біологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. ОПП «Біологія» орієнтована на фахову підготовку майбутніх біологів і забезпечується викладанням фундаментальних і прикладних дисциплін за навчальним планом.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма підготовки магістрів в галузі 09 Біологія за спеціальністю 091 Біологія спрямована на формування професіоналів з глибокими знаннями та практичними навичками у різних сферах біологічної науки, здатних самостійно та ефективно

	вирішувати складні завдання та формувати власні шляхи та засоби досягнення професійних цілей. Ключові слова: вища освіта, біологія, біорізноманіття, біоценологія, біологічні системи різних рівнів організації, біотехнологія, ботаніка, зоологія, раціональне природокористування.
Особливості програми	Програма виконується в невеликих групах в активному освітньому середовищі з широким доступом до працевлаштування.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати професійні роботи (за ДК003:2010) і може займати зазначені посади: 2. Професіонали 22 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук 221 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук 2211 Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій 2211.1 Наукові співробітники (біологія, ботаніка, зоологія та ін.) 2211.2 Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій 2213 Професіонали в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації та природно-заповідній справі 2213.1 Наукові співробітники (агрономія, водне господарство, зооінженерія, лісівництво, меліорація та природно-заповідна справа) 23. Викладачі 2310 Викладачі університетів та закладів вищої освіти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2320 Викладачі середніх навчальних закладів 235. Інші професіонали в галузі навчання 2359.1. Інші наукові співробітники в галузі навчання
Подальше навчання	Можливість навчання на наступному, третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, PhD рівні (доктор філософії) у споріднених галузях наукових знань. Набуття сучасних кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване, проблемно-орієнтоване навчання з елементами творчої реалізації завдань; самонавчання, самооцінювання. Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, виконання індивідуальних завдань і самостійної роботи з

	можливістю консультацій з викладачами кафедри, підготовку випускних кваліфікаційних (магістерських) робіт. Широко використовуються інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання. На практичну підготовку відводиться 10% від загального обсягу фахової підготовки. Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту магістерської роботи та комплексного кваліфікаційного екзамєну.
Оцінювання	Контроль та оцінювання якості засвоєння знань, набуття практичних навичок і формування професійних компетентностей магістрантів ґрунтується на системному моніторингу їх навчальних досягнень (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/), який включає: -використання накопичувальної системи, що спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми та передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності відповідно до видів контролю навчального плану підготовки; -поточний і модульний контроль; -захисти проектів, презентацій, рефератів і звітів із практик; -заліки; -усні та письмові семестрові екзамени; -підсумкову атестацію у вигляді захисту магістерської роботи та комплексний кваліфікаційний екзамєн. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою ECTS ("відмінно" – 90-100/A; "добре" – 82-89/B, 75-81/C; "задовільно" – 64-74/D, 60-63/E; "незадовільно з можливістю повторного складання" – 35-59/FX; "незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни" – 0-34/F) і вербальною ("зараховано", "незараховано").
6 - Програмні компетентності (Таблиці 1, 2 і 3.)	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК05. Здатність розробляти та керувати проектами. ЗК06. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК07. Здатність і готовність до комунікації у галузі

	професійної діяльності, здатність до мотивації та переконання, уміння уникати та розв'язувати конфлікти; ЗК08. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності. ФК02. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів та інформаційних технологій. ФК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей. ФК04. Здатність аналізувати й узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів. ФК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання. ФК06. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій. ФК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації. ФК08. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах. ФК09. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності. ФК11. Здатність планувати і проводити наукові дослідження та експериментальні розробки у сфері біологічних наук.
7 – Програмні результати навчання (Таблиці 2 і 4.)	
Знання та розуміння (ПРН)	ПРН1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень. ПРН2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації. ПРН3. Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів. ПРН4. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.

	ПРН5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства. ПРН6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень. ПРН7. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників. ПРН8. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією. ПРН9. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення. ПРН10. Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії. ПРН11. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій. ПРН12. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог. ПРН13. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. ПРН14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
Застосування знань та розумінь (ПРН)	ПРН15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами. ПРН16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем. ПРН17. Використовувати професійно-профільовані

	знання в галузі математичної статистики, біоінформатики й практичного використання комп'ютерних технологій для статистичної обробки експериментальних даних і математичного моделювання біологічних явищ і процесів. ПРН18. Вміти розробляти, обґрунтовувати та застосовувати методи та засоби захисту людини та навколишнього середовища від небезпечних факторів техногенного та біологічного походження.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Біологія», відповідає ліцензійним умовам. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків у вищих навчальних закладах та науково-дослідних інститутах. Забезпечується дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та студентами, у тому числі створено і забезпечується функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (використовується система «Unicheck»). Розроблена і застосовується система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах кафедри біології та хімії, які оснащені належним обладнанням та установками. Структурні підрозділи, інфраструктура, площі та обладнання приміщень інституту, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечені необхідні ресурси для організації та проведення освітнього процесу: -офіційний веб-сайт http://kmf.uz.ua/uk/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; -забезпечено необмежений доступ викладачів та студентів до мережі інтернет;

- наукова бібліотека, читальні зали;
- віртуальне навчальне середовище Google Classroom, Google Meet, Zoom та Moodle;
- навчальні і робочі плани;
- графіки навчального процесу;
- навчально-методичні комплекси дисциплін;
- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик;
- методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт.

Студенти, що опановують освітньо-професійну програму «Біологія», можуть користуватися фондами бібліотеки [Бібліотечно-інформаційного центру “Опаці Червоні”](#) до складу якої входить Центральний читальний зал, Абонемент наукової та учбової літератури, Відділ абонементу художньої літератури, Зал періодики та відділ мультимедійних документів та Рукописний відділ. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки налічує більше 126 тисяч каталогізованих та доступних примірників наукової та навчальної літератури. Надходжень бібліотеки складають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література.

Студенти мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців.

[Центр інформатики імені Тіводара Пушкеша](#) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II забезпечує функціонування інформаційної мережі та комп'ютерної системи закладу. Користувачі системи щодня використовують більше 450 персональних комп'ютерів та ноутбуків. Кількість персональних комп'ютерів, розміщених у класах та вільно доступних для студентів, становить більше 160. Інститут має широкосмгову дротову та бездротову (Wi-Fi) мережу, що охоплює всю територію навчального закладу.

Усі освітні компоненти програми забезпечені навчально-методичними комплексами.

Для підтримання успішної організації, проведення та якості навчального процесу, а також для забезпечення професійного, культурного, фізичного та психологічного розвивання здобувачів вищої освіти на базі ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, крім вище названих, діє ряд спеціалізованих структурних підрозділів:

- [Навчально-методична рада](#)
- [Науково-дослідні центри](#)

	• Відділ контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників • Студентський гуртожиток імені Ференца Келчеї • Спортивно-оздоровчий центр • Культурний центр ім. Шандора Фодо • Відділ моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти • Студентське самоврядування • Медіацентр ім. Ракоці • Психологічна служба • Медична служба
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти .
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти. Згідно з програмою Європейського Союзу - ERASMUS+ (https://kmf.uz.ua/hu/erasmus/), що підтримує проекти співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Згідно з угодами між закладами вищої освіти Карпатського басейну та Угорщини за програмою мобільності «Маковець», що підтримує академічну мобільність здобувачів вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не акредитовано.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОПП

Код о/к	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.	ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП		
1.1.	Обов'язкова загальна підготовка	16	
ОК 1	Основи професійної комунікації іноземною мовою	5	Залік
ОК 2	Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності у закладах вищої освіти	3	Екзамен
ОК 3	Охорона праці в галузі з основами біоетики та біобезпеки	4	Залік
ОК 4	Світова грантова система та управління науковими проектами	4	Екзамен
1.2.	Обов'язкова професійна підготовка	51	
ОК 5	Загальна фітогеографія	5	Екзамен
ОК 6	Інтродукція з основами акліматизації	4	Екзамен
ОК 7	Мікологія	4	Екзамен
ОК 8	Методологія сучасних наукових досліджень в біології та екології	4	Залік
ОК 9	Заповідники та національні парки світу	4	Залік
ОК 10	Мікробіологія довкілля	3	Екзамен
ОК 11	Загальні питання біотехнології та генетичної інженерії рослин	4	Екзамен
ОК 12	Вивчення та збереження біорізноманіття	4	Екзамен
ОК 13	Адаптогенез у біологічних системах	3	Залік
ОК 14	Гідробіологія	4	Екзамен
ОК 15	Популяційна біологія	4	Екзамен
ОК 16	Ботанічне ресурствознавство	4	Екзамен
ОК 17	Вибрані питання біології [Основи паразитології]	4	Залік
1.3.	Обов'язкова практична підготовка	18	
ОК 18	Практика (науково-польова практика)	3	Залік
ОК 19	Практика (переддипломна практика)	3	Залік
ОК 20	Підготовка магістерської роботи	12	Залік
	Атестація	3	
ОК 21	Атестація	3	Екзамен

2.	ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП*	32	
-----------	---------------------------------	-----------	--

	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП	120	
--	---------------------------	------------	--

* Студент має право вільно обирати дисципліни в обсязі 32 кредитів запропоновані кафедрами інституту: <https://kmf.uz.ua/uk/studentam/disciplini-vilnogo-viboru/>

2.2. Структурно-логічна послідовність компонент ОПП

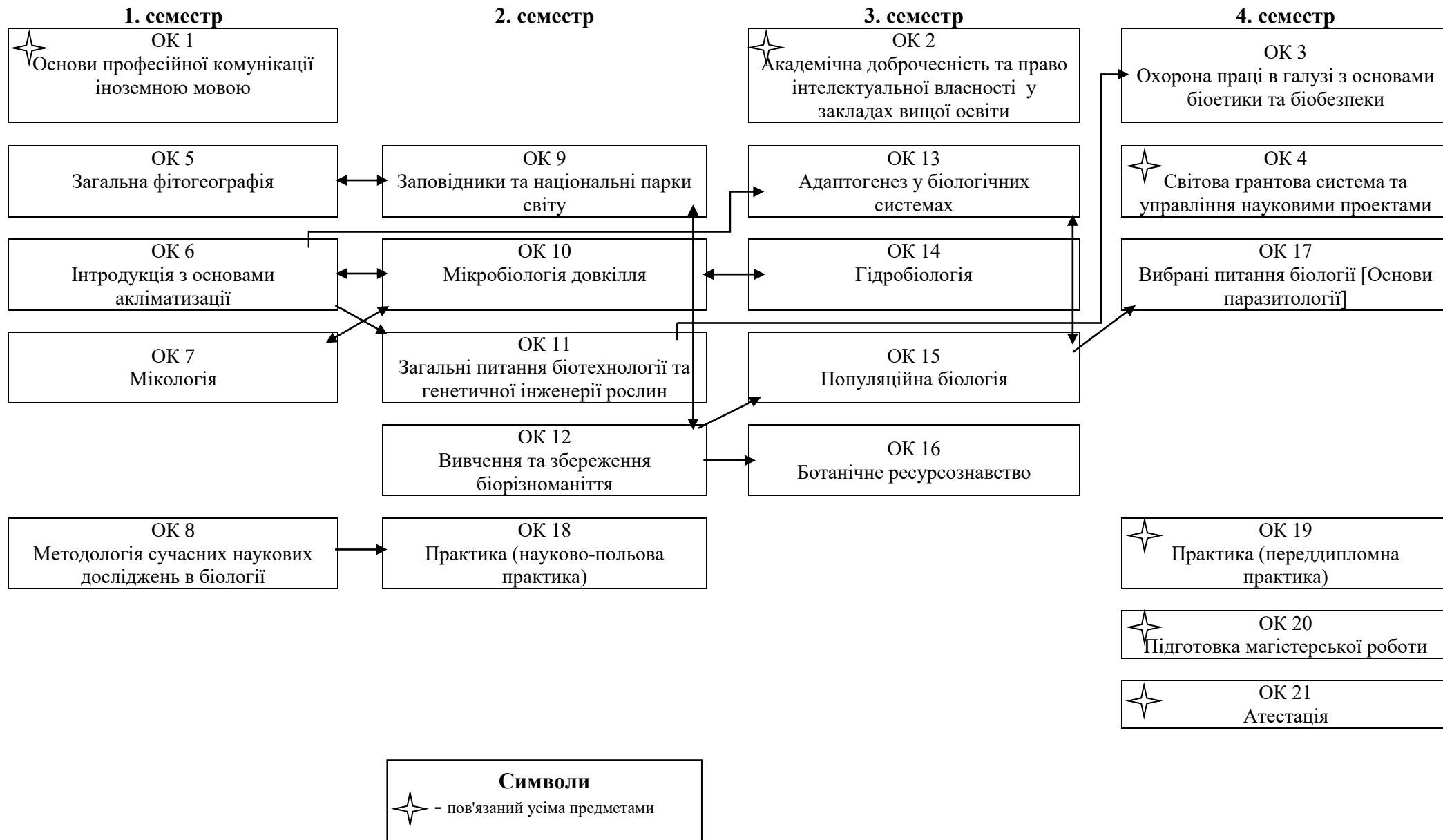
Послідовність навчальної діяльності здобувача за очною формою навчання (денна, вечірня):

з/п	Код о/к	Назва компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти	Кредити
1	2	3	4	5
I семестр – 30 кредитів				
1	ОК 1	Основи професійної комунікації іноземною мовою	Обов'язковий компонент загальної підготовки	5
2	ОК 5	Загальна фітогеографія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	17
3	ОК 6	Інтродукція з основами акліматизації		
4	ОК 7	Мікологія		
5	ОК 8	Методологія сучасних наукових досліджень в біології		
6	ВВ1	Дисципліна вільного вибору	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
7	ВВ2	Дисципліна вільного вибору		
II семестр – 30 кредитів				
1	ОК 9	Заповідники та національні парки світу	Обов'язковий компонент професійної підготовки	15
2	ОК 10	Мікробіологія довкілля		
3	ОК 11	Загальні питання біотехнології та генетичної інженерії рослин		
4	ОК 12	Вивчення та збереження біорізноманіття		
5	ВВ3	Дисципліна вільного вибору	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	12
6	ВВ4	Дисципліна вільного вибору		
7	ВВ5	Дисципліна вільного вибору		
8	ОК 18	Практика (науково-польова практика)	Обов'язковий компонент практичної підготовки	3
III семестр – 30 кредитів				
1	ОК 2	Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності у закладах вищої освіти	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 13	Адаптогенез у біологічних системах	Обов'язковий компонент професійної підготовки	15
3	ОК 14	Гідробіологія		
4	ОК 15	Популяційна біологія		
5	ОК 16	Ботанічне ресурсознавство		
6	ВВ6	Дисципліна вільного вибору	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	12
7	ВВ7	Дисципліна вільного вибору		
8	ВВ8	Дисципліна вільного вибору		
IV семестр – 30 кредитів				
1	ОК 3	Охорона праці в галузі з основами біоетики та біобезпеки	Обов'язковий компонент загальної	8

2	ОК 4	Світова грантова система та управління науковими проектами	підготовки	
3	ОК 17	Вибрані питання біології [Основи паразитології]	Обов'язковий компонент професійної підготовки	4
4	ОК 19	Практика (переддипломна практика)	Обов'язковий компонент практичної підготовки	15
5	ОК 20	Підготовка магістерської роботи		
6	ОК 21	Атестація	Атестація	3

3. Структура компонентів ОПП

Навчальні компонент	Години	Кредити	Частка компонент, %
1. Обов'язкові компоненти ОП	2640	88	73
1.1. Обов'язкова загальна підготовка	480	16	13
1.2. Обов'язкова професійна підготовка	1530	51	42
1.3. Обов'язкова практична підготовка	540	18	15
Атестація	90	3	3
2. Вибіркові компоненти ОП	960	32	27
Разом за ОП	3600	120	100

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену з профільюючих дисциплін та публічного захисту магістерської роботи.
Вимоги до магістерської роботи	Магістерська робота спрямована на розв’язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми з біології із застосуванням наукових методів. Магістерська робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації та після захисту має бути розміщена в репозитарії та бібліотеці закладу вищої освіти.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти](#) в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, що оприлюднений на [сайті інституту](#).

Система забезпечення якості освітньої діяльності в ЗУІ ім. Ференца Ракоці II ЗВО, якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) та якості освітньої програми реалізується відповідно до діючої [інституційної структури](#) та [системи моніторингу якості освіти](#) і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II діє [Навчально-методична рада](#), [Відділ моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти](#), [Студентське самоврядування](#).

Механізм створення та періодичного перегляду освітньої програми закладено у [Методичні рекомендації до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ф. Ракоці II](#).

Проектна група спеціальності 091 Біологія здійснює моніторинг освітньої програми, який передбачає аналіз та оцінювання змісту та актуальності програми, зміну потреб суспільства та ринку праці; навчального навантаження, навчальних досягнень та успішності здобувачів вищої освіти; очікувань, потреб та задоволеності здобувачів вищої освіти щодо програми; відповідності навчального середовища меті освітньої програми. Група забезпечення (науково-педагогічні працівники) організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність освітньої програми чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та спільноти здобувачів й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.

Окрім того, постійний аналіз і оцінювання освітньої програми здійснюється іншими учасниками моніторингу освітнього процесу, зокрема, студентами після вивчення навчальних дисциплін; зовнішніми стейкхолдерами – випускниками, які працюють за спеціальністю, роботодавцями тощо.

ЗУІ ім. Ференца Ракоці II впроваджує концепцію студентоцентрованого навчання. З метою підвищення якості освітнього процесу в інституті, а також з метою покращення якості послуг, що надається інститутом, у кожному семестрі проводиться обов'язкове [анкетування](#). Результати анкетування використовуються для вдосконалення освітньої програми. Зауваження та пропозиції зацікавлених стейкхолдерів у освітню програму розміщено на офіційному сайті ЗУІ ім. Ференца Ракоці II.

Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів, науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи, а також рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів вищої освіти. Він закладений у [Положенні про систему рейтингового оцінювання та атестацію науково-педагогічних кадрів](#).

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою, відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення їхньої кваліфікації у системі неформальної та інформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань в установах та організаціях у межах України та закордоном, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.

Популяризація принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність інституту здійснюється на основі [Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#).

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИК, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Результати навчання магістра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проєктування.

Програма дисципліни має визначати також загальний час на засвоєння, форму підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма 1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. - К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. - 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
7. Національна рамка кваліфікації. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
9. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації.» Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf;
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffi ce.pdf];
11. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf]
12. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
13. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
14. Стандарт вищої освіти України. Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень. Ступінь вищої освіти: Магістр. Галузь знань: 09 «Біологія». Спеціальність: 091 «Біологія». Київ: Міністерство освіти і науки України, 2019 р. Затверджено Наказом МОН України від 21.11.2019 р. № 1458. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-M.pdf>;

ДОДАТКИ

1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Таблиця 1.

Класифікація компетентностей / результатів навчання за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн 2		К 2	
ЗК02	Зн 1	Ум 1	К 1	
ЗК03	Зн 2	Ум 1	К 1	Ав 3
ЗК04	Зн 1			Ав 1
ЗК05	Зн 2	Ум 1	К 2	Ав 1
ЗК06	Зн 2	Ум 1		Ав 3
ЗК07			К 1	
ЗК08				Ав 2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	Зн 1	Ум 1	К2	Ав 1
СК02	Зн 2	Ум 1	К2	Ав 3
СК03	Зн 2	Ум 1		Ав 3
СК04	Зн 1		К1	Ав 3
СК05		Ум 1	К2	Ав 3
СК06	Зн 1	Ум 1		Ав 3
СК07	Зн 2		К2	Ав 3
СК08		Ум 1	К2	
СК09	Зн 2	Ум 1		Ав 3
СК10	Зн 2	Ум 1	К1	Ав 1
СК11		Ум 1		Ав 1

Примітка: **Зн1** Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; **Зн2** Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності; **Ум1** Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів; **К1** Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; **К2** Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; **Ав1** Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; **Ав2** Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб; **Ав3** Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями за освітньою програмою

Таблиця 2.

Програмні результати навчання (ПРН)	Компетентності																			
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (ЗК)								Фахові компетентності (ФК)										
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ПР1	+	+						+				+					+			
ПР2	+	+	+				+			+		+								
ПР3	+					+												+	+	
ПР4	+			+			+			+			+	+	+					
ПР5	+				+					+					+					
ПР6	+	+		+			+			+		+	+	+						
ПР7	+			+									+		+	+				
ПР8	+		+				+			+		+		+						
ПР9	+					+			+		+			+						
ПР10	+	+					+	+									+		+	
ПР11	+		+									+	+	+						
ПР12	+	+	+	+			+					+							+	
ПР13	+				+				+							+				
ПР14	+				+			+	+									+		+
ПР15	+			+		+	+				+			+						
ПР16	+									+	+	+	+		+	+			+	
ПР17	+		+							+							+			
ПР18	+		+								+	+								+

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблиця 3.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК01	+	+		+				+						+							
ЗК02				+				+													+
ЗК03				+	+			+						+	+			+	+	+	
ЗК04			+					+						+					+	+	
ЗК05		+		+				+											+	+	
ЗК06					+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК07	+	+	+	+				+												+	+
ЗК08	+	+		+				+										+			
ФК01	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ФК02				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ФК03	+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ФК04	+				+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК05			+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК06				+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+				
ФК07					+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ФК08	+	+		+	+			+	+					+							+
ФК09		+						+											+	+	
ФК10	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ФК11				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Таблиця 4.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21
ПРН1	+			+														+			
ПРН2	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН3	+	+		+																	
ПРН4					+		+	+		+	+						+	+			
ПРН5				+																	
ПРН6					+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРН7						+	+			+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРН8			+					+										+			
ПРН9	+	+		+				+										+			
ПРН10	+			+				+	+									+	+	+	+
ПРН11					+	+		+				+	+		+			+		+	
ПРН12																				+	
ПРН13			+				+	+		+	+						+	+	+		
ПРН14		+						+											+	+	+
ПРН15				+				+											+	+	
ПРН16				+	+	+						+	+	+	+				+	+	
ПРН17			+		+			+				+	+		+				+	+	
ПРН18			+			+								+							